

linger hos barnet eller den unge skal forstås som indikatorer på, at barnets eller den unges udvikling er i fare. Der skal således foreligge mindst en af fire nedenfor angivne situationer for, at kommunen har grundlag for at træffe afgørelse om ungepålæg:

- 1) ulovligt skolefravær eller manglende opfyldelse af undervisningspligten i øvrigt,
- 2) kriminalitet af et vist omfang eller en vis grovhed,
- 3) alvorlige adfærds- eller tilpasningsproblemer eller
- 4) nægtelse af samarbejde med relevante myndigheder om løsningen af barnets eller den unges problemer.

Tilstedeværelsen af en eller flere af disse problemstillinger fører ikke per automatik til et ungepålæg. Afgørelse om ungepålæg skal træffes på baggrund af en konkret vurdering af, om de samlede betingelser for at anvende pålægget er opfyldt, herunder at pålægget vurderes at ville bidrage til barnets eller den unges udvikling.

I forhold til skolefravær omfatter lovforslaget både ulovligt fravær fra undervisningen i folkeskolen og i friskolerne. Det fremgår af Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 822 af 26. juli 2004 om elevs fravær fra undervisningen i folkeskolen, at hvis en elev i folkeskolen udebliver fra undervisningen, skal forældrene mundtligt eller skriftligt oplyse skolen om grunden hertil. Hvis udeblivelsen skyldes sygdom af mere end 2 ugers varighed, kan skolen forlange lægeattest. Skolen har således ret til at kende årsagen til en elevs fravær og pligt til at undersøge baggrunden for fraværet, hvis forældrene ikke selv oplyser om årsagen. Fravær, der ikke er begrundet i sygdom, skal godkendes af skolen. I modsat fald er der tale om ulovligt fravær.

Reglerne om fravær fra undervisningen i friskoler er reguleret af lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 962 af 26. september 2008. Det fremgår af lovens § 6, stk. 2, at skolens leder skal påse, at de undervisningspligtige elever deltager i undervisningen, og at forældrene kan anmodes om at give skolen skriftlig oplysning om grunden til en elevs udeblivelse fra undervisningen. Skyldes udeblivelsen sygdom af mere end 2 ugers varighed, kan skolens leder forlange lægeattest. Hvis en elev ikke opfylder undervisningspligten, indberetter skolens leder det til kommunalbestyrelsen i elevens bopælskommune.

Der vil foreligge ulovligt skolefravær i lovforslagets forstand, hvis der er tale om ulovligt fravær efter disse bekendtgørelsens definitioner. Det afgørende er dog ikke nødvendigvis antallet af ulovlige fraværsdage, men i lige så høj grad, hvorvidt fraværet har et

mønster eller en karakter, der giver anledning til bekymring i forhold til den unges sociale og faglige udvikling. Det er en vurderingssag, om barnets eller den unges fravær har et omfang eller et mønster, der begrunder anvendelse af ungepålæg. Man kan således ikke på forhånd opstille objektive kriterier for, hvor meget fravær der er tilstrækkeligt. Det skal i forlængelse heraf præciseres, at det er afgørende for meddelelse af et ungepålæg, at den manglende opfyldelse af undervisningspligten skyldes barnets eller den unges egne forhold og ikke fx, at kommunen ikke stiller et passende skoletilbud til rådighed.

Det skal ligeledes bemærkes, at der kun kan træffes afgørelse om ungepålæg med begrundelse i kriteriet om ulovligt fravær eller manglende opfyldelse af undervisningspligten i øvrigt over for børn eller unge, der er omfattet af undervisningspligten, selvom ungepålægget i udgangspunktet omfatter alle unge i alderen 12 - 17 år.

Ved »undervisningspligten ikke i øvrigt opfyldes« forstås, at barnet eller den unge ikke modtager en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. I tilfælde, hvor barnet eller den unge hjemmeundervises eller hjemtages til hjemmeundervisning under sådanne omstændigheder som nævnt i friskolelovens § 34, skal der således foretages en vurdering af, om undervisningspligten opfyldes. Efter friskolelovens § 35, stk. 1, fører kommunalbestyrelsen tilsyn med den undervisning, børnene eller de unge får i hjemmet m.v. (hjemmeundervisning). Skønnes det, at undervisningen er mangelfuld, kan kommunalbestyrelsen efter at have prøvet barnet eller den unge beslutte, at pågældende skal undervises i en skole, hvor undervisningspligten opfyldes, jf. friskolelovens § 35, stk. 3. Nærværende lovforslag ændrer ikke på dette.

I forhold til kriminalitet af et vist omfang eller en vis grovhed tænkes på de tidlige faser, hvor barnet eller den unge er på vej ud i en kriminel løbebane. Formålet med bestemmelsen er navnlig at forebygge, at barnet eller den unge ender i alvorligere kriminalitet, fx bandekriminalitet.

Det afhænger af en konkret vurdering, om kriminalitetens omfang og karakter sammenholdt med de øvrige oplysninger om barnet eller den unge og barnets eller den unges situation, herunder øvrige forebyggende indsatser, der allerede måtte være igangsat, er grundlag for at træffe afgørelse om et ungepålæg. Man kan således ikke på forhånd opstille objektive kriterier for, at bestemte kriminelle handlinger fører til forældreopålæg.